

Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 1 hallituksen esityksen johdosta laiksi opintotukilain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunta on 17 päivänä maaliskuuta 1993 lähettänyt sivistysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi otsikossa mainitun hallituksen esityksen n:o 13.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina nuorempi hallitussihteeri Antti Vuorinen opetusministeriöstä, ylitarkastaja Pekka Viljanen sosiaali- ja terveysministeriöstä, ylitarkastaja Tuija Leminen työministeriöstä, johtaja Seppo Naumanen Valtion opintotukikeskuksesta, toiminnanjohtaja Petri Pohjonen aikuiskoulutusneuvoston edustajana, työvoima- ja koulutuspoliittinen sihteeri Jari-Pekka Jyrkänne Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestöstä, koulutuspoliittinen sihteeri Heikki Liede Akavasta ja rehtori Kaija Manninen Seinäjoen terveydenhuolto-oppilaitoksesta.

Lisäksi valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon Aikuisopiskelijoiden Liitolta ja Suomen ylioppilaskuntien liitolta.

Hallituksen esitys. Esityksessä ehdotetaan aikuisopintotuen rakenteen säilyttämistä saman-

laisena korkeakouluissa ja muissa oppilaitoksissa opiskelevien kesken. Väliaikaisesti yhtenäistäminen on voimassa vuoden 1993 ajan opintotukilain väliaikaisesta muuttamisesta annetulla lailla.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1994 ja olemaan voimassa vuoden 1994 loppuun.

Valiokunnan kannanotot. Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä välttämättömänä ja puoltaa näin ollen hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä.

Valiokunta kuitenkin kiirehtii toimenpiteitä opintotuki- ja työttömyysturvajärjestelmien yhteensovittamiseksi.

Edellä esitetyn perusteella sivistysvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Helsingissä 30 päivänä maaliskuuta 1993

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Jouppila ja jäsenet Ala-Harja, Aula, Gustafsson, Hacklin,

Laakso, Lehtinen, Lindqvist, M. Pietikäinen, Pykäläinen, Rätty, Suhola, Toivonen ja Tykkyläinen sekä varajäsen A. Ojala.

Vastalause

Kevätistuntokaudella 1992 hallitus toi eduskuntaan esityksen opintotukilain muuttamisesta, jotta aikuisten opintotuen rakenne yhtenäistettäisiin korkeakouluissa ja muissa koulumu-

doissa opiskelevien kesken. Esitys merkitsisi huoltajakorotuksen ja opintolainojen korkotuen poistamista myös muilta kuin korkeakouluopiskelijoilta. Samalla aikuisopintorahan vähim-

määsmäärä nousi 1 200 markasta 1 570 markkaan kuukaudessa. Valiokunta piti silloin mie-tinnössään tärkeänä, että aikuisten mahdolli-suuksia opiskeluun kannustetaan mahdollisuuk-sien mukaan. Valiokunta katsoi myös, että lain nimikkeestä tulee näkyä lain väliaikainen luon-ne, ja muutti nimen laiksi opintotukilain väli-aikaisesta muuttamisesta. Laki säädettiin vuo-deksi 1993.

Hallitus esittää nyt opintotukilain väliaikai-sesta muuttamisesta annetun lain voimassaolon jatkamista vuodeksi 1994. Aikuisopintotuen leikkaaminen on edelleenkin sekä koulutus- että työvoimapolitiittisesti väärä ratkaisu. Tehdyt leik-kaukset aikuisopintotuessa ovat johtaneet sii-hen, että omaehtoinen aikuisopiskelu on vähen-

tenyt ja vastaavasti tarve työvoimakoulutuksen lisäämiseen kasvaa. Aikuisopintotuen tulisi aina olla koulutushalukkuutta lisäävää ja siis talou-dellisesti parempi vaihtoehto kuin työttömyys-turva. Aikuiskoulutus on todellinen työllistymis-tä auttava keino. Omaehtoinen aikuisopiskelu on yhteiskunnalle edullisempi koulutusmuoto kuin työvoimapolitiittinen koulutus.

Aikuisten koulutukseen liittyviä opintoetuja tulisi tarkastella kokonaistaloudellisesti tässä valtiontalouden tilanteessa ja aikuisopiskelijan kannalta on turvattava tuen jatkuvuus.

Ehdotamme,

että valiokunnan mietintöön sisältyvä lakiehdotus hylättäisiin.

Helsingissä 30 päivänä maaliskuuta 1993

Marja-Liisa Tykkyläinen
Tuija Maaret Pykäläinen

Jaakko Laakso
Arja Ojala
Iiris Hacklin

Jukka Gustafsson
Pekka Räty